

M Y Ś L

BIULETYN

ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W KANADZIE
POLISH TEACHERS ASSOCIATION IN CANADA
ASSOCIATION DES INSTITUTEURS POLONAIS AU CANADA

W numerze:

- ▶ Mikołaj Kopernik – Patron Polski 2023
- ▶ Agnieszka Kaczmarczyk, Gość XXIII Zjazdu ZNPwK
- ▶ Jubileusz 70-lecia Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce
- ▶ Jasełka w Polskich Szkołach
- ▶ Medal KEN dla Marii Smugi

W Numerze

Zima 2022/2023

1. Od Redakcji	Teresa Szramek	1
2. Słowo Prezes ZG ZNPwK	Iwona Malinowski	2
3. Agnieszka Kaczmarczyk, Gość XXIII Zjazdu ZNPwK	ZG ZNPwK	3
4. XXIII Walny Zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie	Komunikat	4
5. Inauguracja projektu „Z Kopernikiem przez świat” w Chicago	Iwona Malinowski	5
6. Mikołaj Kopernik – Patron Polski 2023	Maria Milewska	7
7. „Jubileusz Mikołaja Kopernika w 550 rocznicę urodzin”, otwarcie kanadyjsko-polonijnej Wystawy w Senacie RP w Warszawie	info Polonia Windsor	11
8. Pocztówka urodzinowa dla Mikołaja Kopernika	Teresa Szramek	12
9. Jubileusz 70-lecia Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce	ZG ZNPwK	14
10. Konferencja metodyczna w Toronto	Sylwia Krupa	15
11. Pamiętamy i będziemy pamiętać – Bohater ON w Polskiej Szkole im. Gen. J. Hallera w Toronto	Sylwia Krupa	16
12. 1 Marca – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych (Niezlomnych)	Mikołaj Kaczmarek	17
13. Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – uroczystości w Toronto	Teresa Szramek	18
14. Warsztaty historyczne w Polskiej Szkole im. K. Gzowskiego w Kitchener	Sylwia Stempień, Małgorzata Freiburger	19
15. Jasełka w Polskiej Szkole Grupy 2 ZPwK w Hamilton	Teresa Szramek	21
16. Boże Narodzenie 2022 w Szkole Polskiej im. Jana Pawła II w Montrealu	Teresa Sobol	24
17. Koncert Bożonarodzeniowy w Polskiej Szkole im. H. Sienkiewicza w Edmonton	Monika Jurkiewicz	27
18. Jasełka w Polskiej Szkole im. M. Kopernika w Guelph	Renata Skomiał	30
19. Bożonarodzeniowy Koncert w Polskiej Szkole im. M. Konopnickiej w Oakville	Krystyna Haduch	32
20. „Daj nam Boże Dziecię, pokój na tym świecie” Koncert Świąteczny w Polskiej Szkole im. M. Kopernika w Mississaudze	Joanna Gadomska	34
21. Jasełka w Szkole Polskiej im. Gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto	Sylwia Krupa	36
22. Bożonarodzeniowy Koncert z udziałem uczniów Polskiej Szkoły im. Gen. J. Hallera w Toronto	Sylwia Krupa	37
23. Jasełka w Polskiej Szkole im. St. Staszica w London	Ewa Moczarska	38
24. Bal karnawałowy „W świecie bajek, baśni i legend”	Sylwia Krupa	39
25. Wiersze nadesłane do Redakcji „Myśli”		
- „10 Luty”	Wanda Bogusz	40
- „Biało-czerwona”	Henryk Liszkiewicz	41
26. Medal KEN dla Marii Smugi	ZG ZNPwK	42
27. Nasza Jubilatka - Wanda Anna Gryguć skończyła 100 lat	Teresa Szramek	43
28. I Konkurs Piosenki „Bursztynowe Nuty”	ZNPwK Oddział Mississauga	45

„PROJEKT FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW
W RAMACH ZADANIA PUBLICZNEGO DOTYCZĄCEGO POMOCY POLONII
I POLAKOM ZA GRANICĄ”

„PUBLIKACJA WYRAŻA JEDYNIĘ POGŁĄDY AUTORA/ÓW I NIE MOŻE BYĆ UTOŻSAMIANA Z OFICJALNYM
STANOWISKIEM KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW”.

Zespół redakcyjny:

Teresa Szramek (red. naczelna)
tszramekm@yahoo.ca
Iwona Malinowski
Maria Milewska
Magdalena Kosek - korekta

Kolportaż

Dorota Wilk
Redakcja zastrzega sobie
prawo do skrótów i korekty
nadesłanych materiałów

Opracowanie graficzne:

Gerard Paszkiewicz
sales@graphprint.ca

Druk:

GraphPrint
sales@graphprint.ca

Adres Redakcji i Administracji:

1232 Pallatine Dr.,
Oakville, Ont. L6H 1Z2

Od Redakcji

„A cóż piękniejszego nad niebo, które przecież ogarnia wszystko co piękne?... A zatem, jeżeli godność nauk mamy oceniać według ich przedmiotu, to bez porównania najprzedniejszą z nich będzie ta, którą... nazywają astronomią...” —

Mikołaj Kopernik

Cytowanymi słowami wielkiego Polaka, Ojca współczesnej astronomii zapraszam Państwa do lektury zimowego numeru naszego kwartalnika, w którym informujemy o ważnych dla nas wszystkich przedsięwzięciach związanych z uroczystymi obchodami Roku Mikołaja Kopernika. Na rok 2023 przypada bowiem 550 rocznica urodzin (19 lutego) oraz 480 rocznica śmierci (21 maja) polskiego uczonego, najwybitniejszego astronoma na świecie, który zasłużył się nie tylko dla astronomii, ale także medycyny, matematyki, ekonomii i kartografii. Początek roku przyniósł już inaugurację wielu projektów poświęconych Mikołajowi Kopernikowi do realizacji przez nauczycieli z uczniami naszych szkół polonijnych. Ich autorami są pracownicy Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Informacje na ten temat znajdziecie Państwo na łamach tego numeru „Myśli”. W Kanadzie, a konkretnie w Windsor, Ontario została przygotowana w trzech językach: polskim, angielskim i francuskim wystawa biograficzna o Mikołaju Koperniku. Autorzy, Polsko-Kanadyjskie Stowarzyszenie Biznesmenów i Profesjonalistów z prezesem Jerzym Baryckim na czele chętnie ją udostępnią wszystkim, którzy zwrócą się do nich z taką prośbą. W tym numerze kwartalnika Maria Milewska w interesujący sposób przybliży sylwetkę polskiego uczonego, dlatego zachęcam do zapoznania się z tekstem autorki. Szanowni Państwo! Oddajemy w Wasze ręce zimowy numer naszego magazynu, dlatego nie może w nim zabraknąć świątecznych reminiscencji nawiązujących do pięknych tradycji związanych z okresem Bożego Narodzenia. W imieniu całego zespołu redakcyjnego bardzo dziękuję za wszystkie przesłane relacje z Jasełek i bożonarodzeniowych koncertów. Przepiękne zdjęcia stanowią niezwykle dokument wspaniałych przedstawień

realizowanych przez Was, drodzy nauczyciele i z udziałem Waszych uczniów. Dlatego, jak to zwykle bywa w tym miejscu, ponawiam prośbę o przesyłanie do nas materiałów dokumentujących wszystko to, co stanowi uzupełnienie nauczania języka polskiego tutaj na kanadyjskiej ziemi. Pochwalcie się swoimi pomysłami, swoimi osiągnięciami i sukcesami. Możemy w ten sposób stworzyć swoiste forum wymiany pedagogicznych doświadczeń. Tym bardziej, że wiemy, iż ten rok szkolny jest wyjątkowo trudnym dla wielu naszych szkół. Po dwuletniej przerwie w stacjonarnym nauczaniu spowodowanym ogólnoswiatową pandemią lekcje znowu odbywają się w budynkach szkolnych, ale w wielu szkołach zmniejszyła się niestety liczba uczniów. Może wspólnymi siłami zmienimy tę sytuację. Dlatego tak ważny jest też liczny udział nauczycieli w XXIII Walnym Zjeździe Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie, który odbędzie się w dniach 24-25 czerwca tego roku w Burlington. O liczny udział w Zjeździe apeluje też do Państwa prezes Iwona Malinowski w swoim Słowie. Jestem przekonana, że będzie to niezwykle Zjazd, jedyna okazja do przyjacielskich spotkań, niekończących się rozmów i wreszcie wzajemnego poznania się z tymi pedagogami, którzy w Zjeździe będą uczestniczyć po raz pierwszy. Serdecznie zapraszamy. W chwili, gdy dotrze do Państwa ten numer „Myśli” Komisja Konkursowa będzie oceniała najlepsze prace przesłane na 61 Konkurs Pisemny na Najpiękniejsze Wypracowanie w Języku Polskim i przyzna nagrody ufundowane przez Fundację im. Adama Mickiewicza w Kanadzie. Przypomnę jeszcze, że prosiliśmy o przesyłanie wraz z pracami konkursowymi nazwisk najlepszych uczniów – absolwentów klas VIII i XII, którzy swoimi bardzo dobrymi wynikami w nauce i nienaganną postawą uczniowską zasłużyli na przyznanie im tytułu „Uczeń Roku 2022/2023”. Nazwisko można będzie przysłać drogą e-mailową na adres: zg@znp.ca oraz tszramekm@yahoo.ca do 15 kwietnia br. Przypomnę też, że Konkurs „Mistrz pięknego czytania” odbędzie się 22 kwietnia br. Ciągłe można jeszcze zakupić pięknie wydaną powieść A. Maleszki z serii „Magiczne drzewo” pt. „Tajemnica mostu”. Proszę tylko o złożenie zamówienia, tel. (416) 553-3697. A tymczasem zapraszam do lektury „Myśli” o pozdrawiam serdecznie.

Teresa Szramek

Szanowni Państwo!

Drodzy Nauczyciele!

Po bardzo pracowitym wypełnionym wieloma wydarzeniami 2022 roku wydawałoby się, że rok 2023 będzie dla naszego Związku spokojniejszy i pozwoli na zwolnienie tempa. Nic bardziej mylnego. Już w najbliższych dniach zaczniemy oceniać prace nadesłane do Zarządu Głównego na Konkurs na najpiękniejsze wypracowanie. Przy okazji zwracam się do Państwa z ogromną prośbą o wypełnienie i odesłanie razem z pracami Formularzy szkolnych. Co roku przygotowuję dla Konsulatu Generalnego w Toronto zestawienie, w którym wykazuję ilość szkół, uczniów i nauczycieli w Kanadzie. Te informacje później przekazywane są do Ministerstwa Edukacji i Nauki w Polsce. Przypominam również, że do 15 kwietnia przyjmować będziemy zgłoszenia nazwisk najlepszych uczniów klas VIII i XII do tytułu „Uczeń Roku”. Następnym wydarzeniem dla szkół będzie Konkurs „Mistrz pięknego czytania”. W tym roku proponujemy uczniom klas V-VIII kolejną część powieści Andrzeja Maleszki z cyklu „Magiczne drzewo” pt. „Tajemnica mostu”. Prosimy Państwa o zachęcenie i przygotowanie uczniów do tego ważnego Konkursu. Zdajemy sobie sprawę z tego, że nie jest łatwo zachęcić uczniów do czytania i przygotować ich do Konkursu, ale dzięki temu konkursowi mają oni szansę nie tylko poprawić sprawność czytania, ale również poznać ciekawe, pełne przygód książki współczesnych autorów. Staramy się wybierać takie pozycje, które są lekkie do czytania i potrafią zaciekać uczniów już od pierwszej strony.

Nie zapominajmy też o konkursach organizowanych przez Polskę. Nie jestem w stanie przesyłać Państwu informacji o wszystkich konkursach i wydarzeniach i dlatego zachęcam do śledzenia Facebooka ZNPwK, gdzie niemal codziennie umieszczam nowe informacje o szkoleniach, konkursach i ważnych wydarzeniach. Zdaję sobie sprawę, że czasami jest tego za dużo, ale

nasi uczniowie nie muszą brać udziału we wszystkim. Każda szkoła, każda klasa i każdy uczeń znajdzie coś dla siebie. Warto zwrócić uwagę na te, w których np. nagrodą jest wyjazd do Polski.

Jednym z takich konkursów jest Konkurs „Być Polakiem” organizowany przez Fundację „Świat na Tak”. Od kilku lat jestem jurorem i zawsze z nadzieją czekam na prace z Kanady. Wyróżnieni uczestnicy biorą udział w pięknej Gali na Zamku Królewskim w Warszawie i w wycieczce po Polsce. To jest wielka szansa szczególnie dla uczniów, dla których to może być jedyna okazja, żeby być i poznać Polskę. Przypominam, że ostateczny termin przesyłania prac konkursowych mija 18 marca 2023.

W tym roku jednym z ważniejszych wydarzeń w Polonii będzie Parada Konstytucji 3 Maja organizowana przez Kongres Polonii Kanadyjskiej w Toronto. 7 maja ubrani w barwy biało-czerwone pomaszerujemy w tej wyjątkowej Paradzie. Tym razem oprócz podniesienia polskiej flagi na maszt przed Urzędem Miasta w Toronto i przemarszu jedną z najważniejszych i najładniejszych ulic w centrum Toronto, odbędzie się koncert rockowy na głównej scenie przed City Hall. Już teraz serdecznie zapraszam szkoły do licznego udziału w Paradzie. Bądźmy widoczni. Nie ma nic piękniejszego niż widok dzieci i młodzieży na takich uroczystościach. Polonia liczy na nasz udział. Jeżeli w Quebecu, Albercie czy Manitobie mają miejsce wydarzenia polonijne, w których biorą udział nasi uczniowie, prosimy o podzielenie się tym. Dobrze jest wiedzieć, co się dzieje u innych. Relacje umieścimy w kwartalniku „Myśl”.

Tegoroczny rok szkolny zakończymy chyba najważniejszym wydarzeniem tego roku. **W dniach 24-25 czerwca br. w Domu Polskim w Burlington odbędzie się XXIII Walny Zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego**, na który w imieniu Zarządu Głównego gorąco Państwa zapraszam. Gościem specjalnym Zjazdu będzie niesamowita, niepowtarzalna Agnieszka Kaczmarczyk, którą część z Państwa poznała na Zjeździe Nauczycieli Polonijnych w Toronto. Pani Agnieszka jest założycielką i prezeską poznańskiego oddziału KLANZY, autorką szkoleń

metodycznych z zakresu pedagogiki zabawy oraz rozwoju osobistego nauczycieli, współautorką płyt z piosenkami dla dzieci. Poprowadzi dla nas zajęcia i będą one zarówno dla klas młodszych, jak i starszych.

Do czerwca będziemy systematycznie przysyłać Państwu komunikaty w sprawie Zjazdu. Myślę, że po tej długiej przerwie, kiedy nie mogliśmy się spotykać, porozmawiać, podyskutować i wymieniać się doświadczeniami z pracy, potrzebujemy takich

spotkań osobistych. Z naszej strony zrobimy wszystko, żeby ten Zjazd był wyjątkowy.

Pozdrawiam Państwa bardzo serdecznie, życzę radości i satysfakcji z wykonywanej pracy i do zobaczenia w czerwcu.

Iwona Malinowski
Prezes ZNPwK

AGNIESZKA KACZMARCZYK – GOŚĆ XXIII WALNEGO ZJAZDU ZNPwK

Skrzypaczka, nauczycielka muzyki i rytmiki, współautorka płyt z muzyką dla dzieci, a przede wszystkim trenerka i superwizorka metod aktywizujących w pracy pedagogicznej.

Założycielka i była prezeska poznańskiego oddziału Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA, jednego z najprężniej działających oddziałów stowarzyszenia w Polsce. Prowadzi warsztaty z pedagogiki zabawy, budowania dobrych relacji pomiędzy nauczycielami, rodzicami i dziećmi, a także nowatorskich działań teatralnych łączących polską poezję z muzyką klasyczną.

Jest współautorką programu studiów podyplomowych dla nauczycieli „Kreatywna Edukacja Dzieci” i „Pedagogiki zabawy z rytmiką” Laureatka nagrody KLANZY za „inicjowanie i wspieranie twórczych działań Stowarzyszenia”.

W 2018 roku była jedną z głównych prelegentek projektu: „Miej to z głowy”, dotyczącego oceny kondycji psychicznej Polaków. Podczas projektu prowadziła szkolenia oraz wykłady na temat wypalenia zawodowego, stresu, balansu pomiędzy pracą, a życiem osobistym.

W 2019 i 2020 roku prowadzi szkolenia na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu w ramach największego projektu jakościowego Uniwersytetu. Projekt nosi nazwę Uniwersytet Jutra, a szkolenia tytuły: „Jak przesunąć fortepian. Czyli o synergii w praktyce” oraz „Żeby dyrygent nie zagłuszał orkiestry. Podnoszenie efektywności osobistej w pracy pedagoga”

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W KANADZIE

POLISH TEACHERS ASSOCIATION IN CANADA
ASSOCIATION DES INSTITUTEURS POLONAIS AU CANADA

Toronto, 20.02.2023 r

KOMUNIKAT # 1

Uprzejmie zawiadamiamy, że:

XXIII WALNY ZJAZD ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W KANADZIE

odbędzie się w dniach 24 - 25 czerwca 2023 r. w Domu Polskim Związku Narodowego
Polskiego, Gmina 17 przy 2316 Fairview Str. w Burlington.

W związku z tym, że to od nas, nauczycieli, zależy załatwienie wielu spraw i podjęcie ważnych decyzji niezbędnych dla dalszego rozwoju polskiego szkolnictwa w Kanadzie, liczymy na liczny i aktywny Państwa udział w Zjeździe. Zapewniamy, że ten Zjazd będzie atrakcyjnie przygotowany, a poruszane na nim sprawy pomogą nam w przyszłości lepiej działać i pracować. Zapraszamy również nauczycieli nie należących do naszego Związku. Państwa głos w dyskusji jest dla nas ważny.

Przypominamy jednocześnie o obowiązku uregulowania zaległych składek członkowskich przed Zjazdem (do końca marca 2023r). Od tego uzależnione jest prawo głosu na Walnym Zjeździe. Składka członkowska wynosi \$30.00 i można ją przesłać na podany niżej adres lub przez etransfer do Zarządu Głównego - zg@znp.ca

Adres pocztowy:

**Polish Teachers Association in Canada
c/o Dorota Wilk
5167 Porter St.
BURLINGTON, ON. L7L 6K8**

Uprzejmie prosimy kierowników i koordynatorów szkół o nadsyłanie do dnia 27 maja 2023 roku sprawozdań z działalności swoich placówek oświatowych, które zostaną zamieszczone w specjalnym numerze INFORMATORA, przygotowywanym z okazji XXIII Walnego Zjazdu ZNPwK. Przesłane po tym terminie materiały nie będą zamieszczone w „Informatorze”.

Dalsze informacje związane ze Zjazdem, program oraz kartę zgłoszenia na Zjazd otrzymają Państwo w następnym komunikacie ZG ZNPwK.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Ewa Iwanicka
Wiceprezes ZNPwK
289 6890718

INAUGURACJA PROJEKTU „Z KOPERNIKIEM PRZEZ ŚWIAT”

11 lutego br. w chicagowskim Copernicus Center miała miejsce światowa inauguracja projektu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” „Z Kopernikiem przez świat”. W uroczystej inauguracji udział wzięli przedstawiciele polskich władz państwowych, a wśród nich m.in. Tomasz Rzymkowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki; Minister Dariusz Dudek – z Kancelarii Prezydenta RP, reprezentujący Pierwszą Damę Agatę Kornhauser-Dudę, Piotr Semeniuk – Pełnomocnik Ministra Edukacji i Nauki i Jacek Wiśniowski – burmistrz Lidzbarka Warmińskiego. Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą reprezentowała dyrektor Justyna Kralisz. Wśród gości honorowych byli również Konsul Generalny RP w Chicago Paweł Zyzak oraz prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Frank J. Spula.

Oficjalnego otwarcia projektu dokonał Prezes SWP Dariusz Piotr Bonisławski, który na wstępie powitał zgromadzonych na sali uczniów i nauczycieli ze szkół z aglomeracji Chicago oraz przedstawicieli Związku Nauczycielstwa Polskiego w

Kanadzie, Centrali Polskich Szkół Doksztalających i Forum Szkół Polskich Zachodniego Wybrzeża USA. ZNP w Kanadzie reprezentowały prezes Iwona Malinowski oraz sekretarz finansowy Dorota Wilk. W dalszej części wystąpienia prezes Bonisławski przedstawił szczegóły projektu „Z Kopernikiem przez świat”, który będzie realizowany w 32 krajach do końca 2023 roku. Projekt odbywa się pod patronatem Pierwszej Damy Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy.

List Pierwszej Damy skierowany do uczestników Inauguracji odczytał Minister Dariusz Dudek.

Zebranych na sali powitała również Prezes Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce Ewa Koch. W swoim wystąpieniu podkreśliła, że światowa Inauguracja projektu „Z Kopernikiem przez świat” jest ważnym wydarzeniem, ponieważ odbywa się w Chicago i w

roku, w którym Zrzeszenie obchodzi swój Jubileusz 70-lecia.

W czasie Inauguracji nie zabrakło przemówień, podziękowań i ciepłych słów skierowanych do nauczycieli. Prezes Malinowski otrzymała z rąk prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusza Bonisławskiego dyplom „ZNP w Kanadzie - partner projektu „Z Kopernikiem przez świat” oraz pięknie oprowadzone podziękowanie dla ZNP w Kanadzie za wsparcie finansowe działań pomocowych organizowanych na rzecz Polaków z Ukrainy.

Tego samego dnia, tuż przed Inauguracją projektu, warsztaty o Koperniku dla ponad 1000 uczniów zgromadzonych w sali teatralnej Copernicus Center poprowadzili: Agnieszka Kaczmarczyk i Robert Szaj. Po południu w szkole przy kościele św. Ferdynanda na nauczycieli czekała miła niespodzianka - wirtualne spotkanie z profesorem Janem Miodkiem. Każde spotkanie nauczycieli to okazja do nauki i wymiany

doświadczeń. Dlatego nie mogło zabraknąć warsztatów. Zaraz po spotkaniu z profesorem Miodkiem odbyły się warsztaty w czterech grupach. Poprowadzili je: Agnieszka Kaczmarczyk - założycielka i prezeska poznańskiego oddziału KLANZY, Lucyna Bereza z Centrali Polskich Szkół Doksztalających oraz przedstawiciele SWP.

Wypełniony wieloma wrażeniami dzień zakończył się elegancką kolacją i wspólnym śpiewaniem piosenek biesiadnych.

Iwona Malinowski

„WSTRZYMAŁ SŁOŃCE, RUSZYŁ ZIEMIĘ, POLSKIE WYDAŁO GO PLEMIEŃ „
MIKOŁAJ KOPERNIK – PATRON POLSKI 2023 ROKU

**JUBILEUSZ 550 ROCZNICY URODZIN
 OJCA ŚWIATOWEJ ASTRONOMII**

**Geniusz, który otworzył nową Epokę
 w konstrukcji Świata**

Obchodzimy Jubileusz 550 rocznicy urodzin specjalnego człowieka - geniusza nie tylko Polski, ale całego świata. Naukowca, który dokonał największego przełomu w astronomii. W rozprawie pt. „De revolutionibus orbium coelestium libri VI”- „O obrotach sfer niebieskich ksiąg VI” ustalił kolejność planet Układu Słonecznego i proporcje ich orbit. Wyjaśnił, jak wygląda potrójny ruch Ziemi czyli: wirowy, roczny bieg wokół Słońca oraz powolny ruch osi naszej planety.

Odkrycia Mikołaja Kopernika nazwane Heliocentryczną teorią budowy Wszechświata przekazały rewolucyjne na tamte czasy dowody, że to nie Słońce obraca się wokół Ziemi, lecz że Ziemia krąży wokół Słońca.

Nie może dziwić nas określenie, że Mikołaj Kopernik jest Ojcem światowej astronomii, że jest w gronie kilku geniuszy, którzy zmieniali kierunki wiedzy, że określamy go Patronem nauki świata.

Mikołaj Kopernik stoi na czele odkrywców po wsze czasy!

Ten rok jest i będzie przez wszystkie miesiące okresem aktywnym nie tylko w Polsce, ale w wielu krajach, gdzie odbywać się spotkania, wykłady, wystawy, spektakle, pokażą się nowe monety, czyli spotkamy wszystkie możliwe formy działania, które pozwolą nam spojrzeć jeszcze raz na całość dokonań Mikołaja Kopernika.

W dzisiejszych rozważaniach spójrzmy na duży „portret” Mikołaja Kopernika – na Jego życie, na studia, na wiedzę, na osiągnięcia w wielu dziedzinach nauki, na charakter, na ogromną pracowitość oraz na podkreślanie tego, jak bardzo czuł się Polakiem.

550 lat temu...

Urodził się 19 lutego w 1547 roku w Toruniu. Mieście, które już należało do Polski. Oprócz znanych wiadomości o rodzinie są i takie, nad którymi historycy dyskutują do dzisiaj. Jakie np. jest pochodzenie nazwiska? Uczony przyszedł na świat najprawdopodobniej w budynku, w którym dziś mieści się Muzeum Mikołaja Kopernika. Matką była Barbara, z rodziny Watzenrode, która należała do patrycjuszy miasta. Ojcem –

Mikołaj Kopernik, zamożny kupiec- hurtownik pochodzący ze wsi koło Nysy. Mikołaj miał rodzeństwo: Barbarę, Andrzeja i Katarzynę. Dużą rolę w życiu Mikołaja Kopernika odegrał jego wuj, brat matki, który po wczesnej śmierci ojca Mikołaja był jego prawdziwym opiekunem. Wuj, biskup Łukasz Watzenrode wiedział, jak bardzo inteligentny jest jego siostrzeniec, kierował więc jego nauką, wysyłał go do Krakowa i do Włoch. Był przyjacielem siostrzeńca do końca swojego życia.

Okres studiów w Krakowie...

Pierwszą naukę zdobywał Mikołaj Kopernik w szkołach parafialnych w Toruniu i we Włocławku. Potem, mając zaledwie 18 lat pojechał ze swoim bratem do Krakowa i zaczął studia na Akademii Krakowskiej. Do dzisiaj są na Uniwersytecie Jagiellońskim dokumenty, na których Mikołaja z Torunia zapisano jako studenta z numerem 32. Uczelnia krakowska miała w tym okresie /1491-1495/ ogromną renomę. Kopernik był m.in. uczniem profesora filozofii, a nawet astronomii – Wojciecha z Brudzewa. Zdobywał podstawy z zakresu arytmetyki, geometrii, optyki geometrycznej, kosmografii i astronomii. Poznawał filozofie i przyrodnicze

w Olsztynie i lata we Fromborku...

Początkowo mieszkał w Lidzbarku jako kanonik warmiński. Pracował jako sekretarz i lekarz aż do śmierci wuja-biskupa Łukasza Watzenrode. W 1512 roku wyjechał do Fromboka. A w 1521 roku, jako gubernator obleżonego przez Krzyżaków miasta, bronił Olsztyna. We Fromborku został do końca swojego życia, do 1543 roku.

prace m.in. Arystotelesa. Wspomniane kierunki były na wydziale nauk wyzwolonych Akademii Krakowskiej.

Wyjazd do Włoch. Pierwsze sukcesy....

W 1496 roku Kopernik wyjechał do Włoch. Studiował w Bolonii, w Padwie i w Ferrarze. W 1503 roku otrzymał tytuł doktora prawa na uczelni w Ferrarze. W ciągu sześciu lat zdobywał wiedzę w wielu kierunkach. Już wówczas można go było nazwać człowiekiem Renesansu – z wszechstronnymi zainteresowaniami. Studiował kartografię i geografię. Zachwycał się poezją starogrecką. Chciał poznać zasady ekonomii. Studiował prawo i medycynę. Był zajęty wszystkim tym, co dotyczyło matematyki i astronomii! Poznawano go jako wyjątkowo inteligentnego młodego studenta. Z dużą wiedzą. Czy można wspomnieć o pierwszych osiągnięciach i sukcesach? Już w tym okresie stał się człowiekiem znanym. Malarze włoscy kreślili jego portrety. Poznał osobiście Leonarda da Vinci. W Rzymie słuchano jego wykładów. Wspomnijmy również o jego pierwszych odkryciach naukowych z tego okresu życia.

Powrót do kraju. Okres pracy w Lidzbarku,

O człowieku Renesansu trochę więcej...

W wykładzie profesorów na Światowym Kongresie Kopernikańskim, który odbywał się w lutym tego roku w Toruniu ciekawie przedstawiano piękną i bogatą osobowość, działanie i osiągnięcia Mikołaja Kopernika. Geniuszem jest ktoś, kto potrafi pokazać się w wielu dziedzinach nauki, kto poświęca się ostatecznie, kto pracuje do granic wszelkich możliwości!

Mikołaj Kopernik zebrał imponujący katalog obserwacji nieba, przeczytał ogrom prac, zastanawiał się nad wszystkim, nad dogmatami praw, obserwował przyrodę.

Wiedział, że aby poznać i dojść do wniosków astronomicznych, trzeba łączyć matematykę z doświadczeniem. Wiedział, że badania wymagają dużo czasu. Nie szczędził wysiłku i lat, by dojść do celu! Był człowiekiem naprawdę wielu cnót! Jak wspominałam – szalenie pracowity, odpowiedzialny, szanował każdego człowieka, wiedział, jak duże obowiązki spoczywają na nim wobec kraju i wobec drugiego człowieka.

Myśląc o Mikołaju Koperniku nie sposób ominąć i tego, że był wielkim patriotą. Zawsze podkreślał, że jest Polakiem. Nie omieszkał podkreślić tego faktu pisząc m.in. list do króla Zygmunta I Starego. Troszczył się o Polskę.

Życie, w tym codzienność i wiele ważnych poczynań, sukcesów....

Mikołaj Kopernik dzielił każdy swój dzień na trzy części. Można zastanawiać się nad tym, czy i kiedy mógł odpoczywać? Jedną część dnia była pełna obowiązków kościelnych.

Drugą to były godziny, gdy leczył ludzi i pomagał biednym. Trzecią część dnia poświęcał badaniom naukowym.

A noce? Nie było dla niego niczego tak pięknego jak niebo! Badał, liczył, budował potrzebne w analizach instrumenty, pisał.

W ciągu lat badań naukowych stworzył wiele cennych rzeczy i to w wielu dziedzinach.

- Wraz z sekretarzem królewskim, Bernardem Wapowskim opracował mapy Polski, Czech i Węgier,
- Napisał rozprawę z zakresu trygonometrii,
- W 1528 roku opracował i ogłosił rozprawę o reformie pieniądza – „Rozprawa o biciu monety”,
- Pracował nad reformą kalendarza,
- Skonstruował wodociąg we Fromborku,
- Sporządzał lekarstwa dla swoich pacjentów,
- Okazał się wspaniałym organizatorem obrony Olsztyna przed Krzyżakami,
- Pisał wiersze, malował.

Dzielo, dzięki któremu stał się najwybitniejszą postacią w historii ludzkości....

Pracował nad nim dziesiątki lat. Wykorzystał wszechstronną znajomość matematyki, filozofii, historii.

Zbudował swoje obserwatorium astronomiczne, konstruował własne instrumenty. Znał geometrię przestrzenną, szkicował, obliczał. I jeszcze raz – obserwował niebo. Uporządkował swoje badania, by ostatecznie obalić poprzednią teorię wszechświata.

Zmienił Teorię Ptolemeusza, według której układ geocentryczny tworzyła Ziemia, a wokół niej obracał się cały wszechświat...

Mikołaj Kopernik długo nie decydował się, by ogłosić swoją teorię - rewolucyjne odkrycie astronomiczne. Wiedział, że świadomość ludzi, naukowców, kościoła nie jest gotowa na przyjęcie nowego obrazu Kosmosu, w którym to właśnie Ziemia obraca się wokół Słońca. Dlatego też decyzję o druku swojej pracy „O obrotach ciał niebieskich ksiąg sześć” podjął w ostatnim okresie swego życia. Cała księga dotarła do geniusza wszechczasów w dniu Jego śmierci, 24 maja 1543 roku.

Wiadomo, że dużo czasu minęło do chwili, gdy Heliocentryczną Teorię Kosmosu Mikołaja Kopernika przyjął cały świat i gdy stała się ona podstawa nowoczesnej nauki i astronomii.

Maria Milewska - nauczycielka szkoły polskiej w Toronto

CYTATY MIKOŁAJA KOPERNIKA

-,„Nic piękniejszego nad niebo, które przecież ogarnia wszystko, co piękne...”

-,„...Jeśli godność nauk oceniać mamy według ich przedmiotu, to bez porównania najpiękniejszą z nich będzie ta, która jedni nazywają astronomią a inni astrologią, a wielu z dawniejszych, szczytem matematyki...”

-,„...Myśli uczonego są niezależne od osądu ogółu – ponieważ dążeniem uczonego, o ile tylko ludzkiemu rozumowi pozwala na to Bóg, jest szukanie we wszystkim – Prawdy!...”

-,„...Nie ma obowiązków większych, nad obowiązkiem obrony ojczyzny, nad pracą dla ojczyzny...”

CIEKAWOSTKI Z ŻYCIA MIKOŁAJA KOPERNIKA I Z WIADOMOŚCI O NIM

- Jan Matejko namalował obraz Mikołaja Kopernika w 400. setną rocznicę urodzin Mikołaja, podpisując go – „Astronom, Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem”.
- Mikołaj Kopernik już w czasie studiów w Krakowie i we Włoszech zbierał materiały astronomiczne.
- Przedstawiał swoje prace dotyczące Kalendarza Gregoriańskiego. /materiały zginęły/
- Tłumaczył poezje, „Listy sielskie” z greki na łacinę.
- Konsultował się z lekarzami królewskimi w chwilach, gdy zastanawiał się nad lekami lub nad metodami leczenia.
- Opracowywał tablice astronomiczne /tez zginęły/.
- Mikołaj Kopernik dokładnie obliczał obieg planet. Ze sfery stałych – ruchowych – z okręgów rocznych, a potem Słońca.
- W Krakowie, w Bibliotece Jagiellońskiej znajduje się oryginał prac Mikołaja Kopernika – „The Revolutionibus orbium coelestium libri VI”. Natomiast w Collegium Maius w Krakowie można oglądać oryginalne instrumenty badań Mikołaja Kopernika.
- Wszelkie spotkania, wywiady, uroczystości związane z 550 rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika odbywać się będą przez cały rok w Polsce. Rozpoczęły się w Toruniu, będą w Krakowie i w Olsztynie i z pewnością w wielu innych miastach.
- W Kanadzie, w Windsor otwarto wystawę poświęconą M.Kopernikowi, a zorganizowaną przez Stowarzyszenie Biznesmenów i Profesjonalistów w Windsor.
- W Copernicus Lodge w Toronto przygotowano w oszklonej gablocie wystawę prac o Mikołaju Koperniku.
- Mamy sygnały, że specjalne uroczystości w Roku Mikołaja Kopernika, wystawy prac plastycznych, konkursy, programy artystyczne odbędą się w wielu polskich szkołach w Kanadzie.

Ciekawostki zebrała Maria Milewska

Otwarcie kanadyjsko-polonijnej wystawy „Jubileusz Mikołaja Kopernika w 550. rocznicę urodzin” w Senacie RP, 21.02.2023

Przemawia Marszałek Senatu prof. Tomasz Grodzki

Od lewej główni mówcy: prof. Tomasz Grodzki, Senator Kazimierz Ujazdowski (otrzymali medalliony) oraz Jerzy Barycki, twórca wystawy.

Od lewej: Dawid Makarczyk, Jerzy Barycki, prof. Marek Konarzewski, Prezes PAN, prof. Tomasz Grodzki, Ania Barycka oraz prof. Jacek Popiel, Rektor UJ.

Powyżej: Dawid Makarczyk w roli Kopernika po prawej: spotkanie z grupą uczestników.

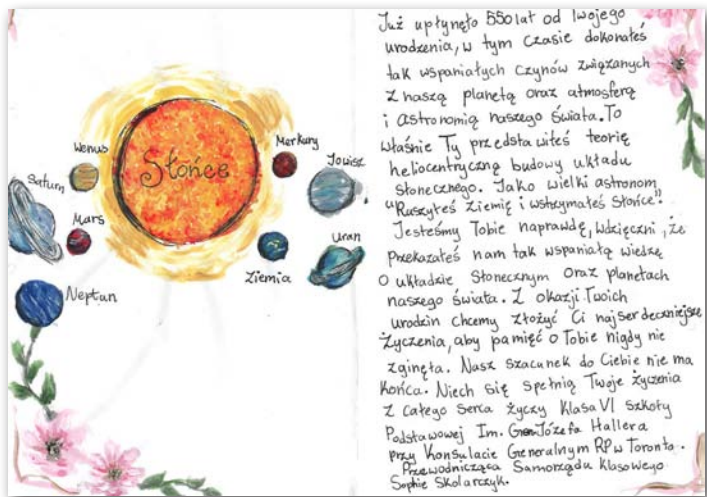
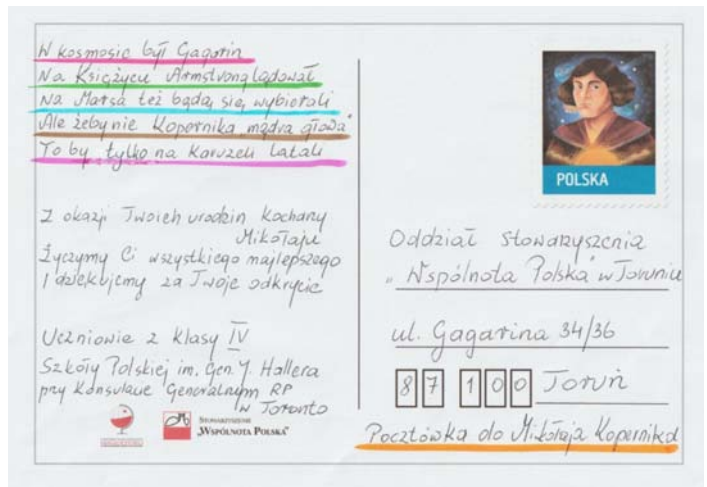
POCZTÓWKA URODZINOWA DLA MIKOŁAJA KOPERNIKA

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” zaproponował interesującą akcję związaną z 550 rocznicą urodzin Wielkiego Astronoma, Polaka, Mikołaja Kopernika. Z tej okazji należało złożyć Jubilatowi życzenia i wysłać

pocztówkę urodzinową, ozdobioną nie tylko pięknymi życzeniami, ale i okolicznościowym obrazkiem czy specjalnie wykonanym plakatem. Organizatorzy spodziewali się otrzymać do 19 lutego (dzień urodzin Mikołaja Kopernika) pocztówki z całego świata i liczyli na przynajmniej 550 sztuk. Otrzymali ich znacznie, znacznie więcej. W tej pięknej akcji wzięli też udział uczniowie polskich szkół w Kanadzie min.: z Polskiej Szkoły Grupy 2 ZPwK w Hamilton i Polskiej Szkoły im. Gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto. (T.S.)

**„Książka i możliwość czytania, to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji”
Maria Dąbrowska**

Finał tegorocznego Konkursu „Mistrz pięknego Czytania” odbędzie się w tym roku w sobotę 22 kwietnia w Szkole St. Bernadette w Oakville, 1201 Heritage Way

Zgłoszenia należy przysyłać drogą e-mailową na adres koordynatorki Konkursu

Ewy Iwanickiej: e_iwanicka@hotmail.com do 16 kwietnia.

Organizatorzy serdecznie zapraszają uczniów klas 5-8 do przeczytania kolejnej części interesującej powieści „Tajemniczy most” Andrzeja Maleszki i do udziału w Konkursie.

Książki, w nowym przepięknym wydaniu, z kolorowymi ilustracjami w cenie \$20.00 można zakupić u Teresy Szramek, tel. (416) 553-3697.

JUBILEUSZ 70-LECIA ZRZESZENIA NAUCZYCIELI POLSKICH W AMERYCE

„Przez trudy do gwiazd”- to motto, które towarzyszy Zrzeszeniu Nauczycieli Polskich w Ameryce w tegorocznych obchodach 70-lecie istnienia.

Na uroczyste obchody tego pięknego Jubileuszu, które odbyły się 12 lutego br. w uroczej sali w Victoria in the Park przez ZNP Ewa Koch, oprócz nauczycieli, zaprosiła wielu dostojnych gości, między innymi Tomasza Rzymkowskiego - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki, prof. Dariusza Dudka z Kancelarii Prezydenta, Dariusza Piotra Bonisławskiego - Prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”; Pawła Zyzaka - Konsula Generalnego RP w Chicago oraz przedstawicieli organizacji polonijnych z Chicago i gości z Kanady, Nowego Jorku i Portland. Związek Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie reprezentowały prezes Iwona Malinowski i sekretarz finansowa Dorota Wilk, Centralę Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce prezes Dorota Andracka, a Forum Szkół Polskich Zachodniego Wybrzeża USA wiceprezes Renata Dajnowska. W czasie uroczystości Prezes ZNP Ewa Koch oraz Minister Tomasz Rzymkowski wręczyli nauczycielom dyplomy uznania za pracę i zaangażowanie na rzecz rozwoju polonijnego szkolnictwa w Stanach Zjednoczonych.

Zrzeszeniu Nauczycieli Polskich w Ameryce gratulujemy pięknego Jubileuszu oraz dalszych sukcesów i satysfakcji z realizacji najśmielszych planów.

ZG ZNPwK

KONFERENCJA METODYCZNA W TORONTO

W dniach 2-3 grudnia 2022r. odbyła się Konferencja Metodyczna dla nauczycieli i rodziców polonijnych pod hasłem „Nowoczesna Edukacja Polonijna” zorganizowana przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą we współpracy z Zarządem Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego w

Kanadzie oraz Szkołę Polską im. Gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto. Szkolenia poprowadziły: dyrektor ds. Polonijnego Centrum Nauczycielskiego, pani Małgorzata Kamińska oraz nauczyciel konsultant, pani Mariola Przekopiak. Konferencja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem.

PAMIĘTAMY I BĘDZIEMY PAMIĘTAĆ – „BOHATER ON” W SZKOLE POLSKIEJ IM. GEN. J. HALLERA W TORONTO

Uczniowie Szkoły Polskiej im. Gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto uczcili pamięć Bohaterów Powstania Warszawskiego biorąc licznie udział w akcji „Bohater ON - włącz historię!”, w ramach której przeprowadzono w szkole szereg lekcji opartych na materiałach edukacyjnych przygotowanych przez organizatorów. Szkolnymi koordynatorami akcji byli: dyrektor szkoły Sylwia Krupa oraz nauczyciele: Agata Maślowski, Irena Rymar i Lidia Łęcka. Uczniowie przygotowali piękne kartki i wzruszające życzenia okazując w ten sposób wdzięczność Powstańcom.

1 MARCA – NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH (NIEZŁOMNYCH)

ZAPOMNIANI BOHATEROWIE

Od Redakcji: W związku z obchodami Dni Pamięci Żołnierzy Wyklętych w naszym kwartalniku od wielu lat przypominamy sylwetki Żołnierzy Niezłomnych, zachęcając do poznawania trudnych i bolesnych faktów z historii Polski XX w. W tym numerze przedstawiamy sylwetkę ppłk Łukasza Cieplińskiego

Tego dnia 1 marca 1951 r. ppłk Łukasz Ciepliński ps. „Pług” wraz z sześcioma towarzyszami został zamordowany przez komunistów strzałem w tył głowy 38-letniego Łukasza na przesłuchania wielokrotnie

wnoszono na kocu, gdyż miał połamane kości rąk i nóg, a później przynoszono do celi nieprzytomnego. Wiedział, że nie będzie miał pogrzebu tylko zostanie wrzucony w tajemnicy do jakiegoś bezimiennego dołu. Dlatego tuż przed śmiercią połknął medalik z Matką Boską. To jak dotąd nie wystarczyło do identyfikacji jego szczątków wydobytych na „Łączce” Powązek Wojskowych w Warszawie.

W jednym z grypsów do swego synka napisał: „Wymodlony, wymarzony i kochany mój synku. Piszę do Ciebie po raz pierwszy i ostatni. W tych dniach bowiem mam być zamordowany. Chciałem być Tobie ojcem i przyjacielem. Bawić się z Tobą i służyć radą i doświadczeniem w kształtowaniu twego umysłu i charakteru. Niestety okrutny los zabiera mnie przedwcześnie a Ciebie zostawia sierotą. Dlatego piszę i płaczę...

„Odbiorą mi tylko życie. A to nie najważniejsze. Cieszę się, że będę zamordowany jako katolik za wiarę świętą, jako Polak za Polskę niepodległą i szczęśliwą, jako człowiek za prawdę i sprawiedliwość.”

Egzekucja rozpoczęła się o godz. 20.00. Skazani byli kolejno podprowadzani na miejsce kaźni, a kat strzelał im w tył głowy.

1 marca 1951 r. Łukasz Ciepliński i sześciu innych członków IV ZG WiN

- Adam Lazarowicz,
- Mieczysław Kawalec,
- Józef Rzepka,
- Franciszek Błażej,
- Józef Batory,
- Karol Chmiel,

zostało rozstrzelanych na terenie więzienia mokotowskiego.

Ciał zamordowanych nie wydano rodzinom.

Mikołaj Kaczmarek

NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH – UROCZYSTOŚCI W TORONTO

W dniu 1 marca Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto zorganizował przy Pomniku Katyńskim uroczystości w hołdzie Bohaterom Niezlomnym, walczącym o wolną, suwerenną i niepodległą Polskę. Niezwykle poruszającą historię Żołnierzy Wyklętych, którzy byli żołnierzami polskiego powojennego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, którzy stawiali opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR przedstawili w swoich wystąpieniach prezes KPK Okręg Toronto, Jan Cytowski oraz Konsul Generalna RP w Toronto, Małgorzata Pszczółkowska, przypominając o tragicznych losach żołnierzy, kiedy prowadząc nierówną walkę z przeważającymi siłami nowego agresora, musieli jednocześnie mierzyć się z ogromną, wymierzoną w nich propagandą Polski Ludowej, która nazywała ich „bandami reakcyjnego podziemia”. Przedstawiani

z premedytacją jako „bandyci” mieli zostać zapomnieni, razem z prawdą tamtych czasów. Propaganda komunistyczna, miała na celu zniszczyć prawdę o żołnierzach, którzy nie godzili się na sposób rządzenia państwem, na dominację sowiecką, narzucenie nowej

władzy. Zebrani przed Pomnikiem prezesi organizacji polonijnych oraz z g r o m a d z o n a Polonia oddali hołd Żołnierzom Wyklętym składając kwiaty i zapalając znicze. Cześć i chwała Bohaterom

Teresa Szramek

WARSZTATY HISTORYCZNE W POLSKIEJ SZKOLE IM. KAZIMIERZA GZOWSKIEGO W KITCHENER

W Polskiej Szkole im. Kazimierza Gzowskiego w Kitchener odbyły się warsztaty historyczne, które prowadził pan Gabriel Tobiasz, członek The Museum of Applied Military History Group, gdzie prowadzi sekcję polską, a dokładnie Grupę Rekonstrukcji Historycznej 3 Brygady Strzelców Karpackich, jednostki wchodzącej w skład 2 Korpusu Polskiego walczącego podczas kampanii włoskiej.

Gabriel Tobiasz jest pasjonatem historii II wojny światowej. Posiada kolekcję militariów pochodzących z tamtego okresu historycznego. Jego prywatny zbiór obejmuje mundury żołnierzy polskich, z którego jeden zaprezentował na sobie. Kolekcja przedstawiona klasie obejmowała opaski i torby sanitariuszek, menażki, bukłaki na wodę, berety i hełmy, lornetki, latarki, a nawet maskę przeciwgazową.

Warsztaty miały charakter interakcyjny. Uczniowie z ogromnym zaciekawieniem słuchali opowieści pana Gabriela i zadawali mu pytania podczas pokazu slajdów. Najbardziej spodobała im się historia niedźwiedzia Wojtka, niezwykłego żołnierza armii Andersa. Zainteresowani akcesoriami żołnierskimi z przybornika wojaków zgadywali do czego służyły znajdujące się w nim przybory. Ciekawą zagadką i niemałym zaskoczeniem był dla nich przyrząd do czyszczenia guzików, o którym wcześniej nie słyszeli.

Przymierzanie beretów i innych elementów munduru polskiego żołnierza przeniosło ich w inne czasy historyczne. Z pomocą naszego gościa dzieci bezbłędnie zaznaczyły przemarsz i lokalizacje obozów polskich żołnierzy na mapie. Dużą atrakcją okazały się także

sucharki, gumy do żucia i kostki cukru, jakie w tamtych czasach stanowiły codzienne racje żywnościowe na froncie.

Pan Gabriel mówi o warsztatach - ”Zainteresowanie dzieci wydarzeniami sprzed 80 laty było dla mnie miłym zaskoczeniem. Historia niedźwiedzia Wojtka żołnierza 2 Korpusu Polskiego pobudziła ich wyobraźnię oraz zwiualizowała odległy i niewyobrażalny fragment naszej historii. Bardzo przyjemnie było patrzeć jak wszystkie dzieci aktywnie i chętnie uczestniczyły w warsztatach”.

Krystyna Piotrowska-Freiberger, której wnuki uczą się w naszej Polskiej Szkole, również jest pod ogromnym wrażeniem warsztatów naszego gościa. Ze wzruszeniem, komentuje -

” Jestem córką Sybiraków - dumną córką polskiego żołnierza Drugiego Korpusu - 3 Brygady Strzelców Karpackich, który walczył na Monte Cassino. Nigdy nie zapomnę jak z wielką dumą ojciec wspominał polskich żołnierzy Drugiego Korpusu. Byli to żołnierze, którzy wyszli w łachmanach ze “Stalinowskiego Raju” i wstąpili do jednego z najważniejszych wojsk na świecie! Polskie wojsko brało udział w wielu kampaniach w Europie. Nasi wojacy odznaczyli się ogromną odwagą i wiele wnieśli w przebieg II wojny światowej. Żołnierze Drugiego Korpusu z dumą opowiadali historie polskiego wojska swoim potomkom, aby uchronić je od zapomnienia. My, dzieci żołnierzy Drugiego Korpusu dziś już jesteśmy seniorami i zastanawiamy się kto będzie dalej przekazywał te ważną historię polskiego żołnierza młodszemu pokoleniu. Mamy nadzieje, że będą to nasze dzieci. Byłam ogromnie wzruszona, że jest taka osoba, Gabriel Tobiasz, który jest pasjonatem historii II wojny światowej. Na uznanie zasługuje nie tylko jego osobista pasja i zgłębianie tej części historii, ale co najważniejsze, chęć dzielenia się swoją wiedzą z młodszym pokoleniem. Z wielkim podziwem oglądałam jego warsztat - ogromna kolekcja! Jako emerytowana nauczycielka dobrze wiem, że nie ma lepszej metody nauczania historii dzieci i młodzieży jak poprzez interaktywne zajęcia.... przez

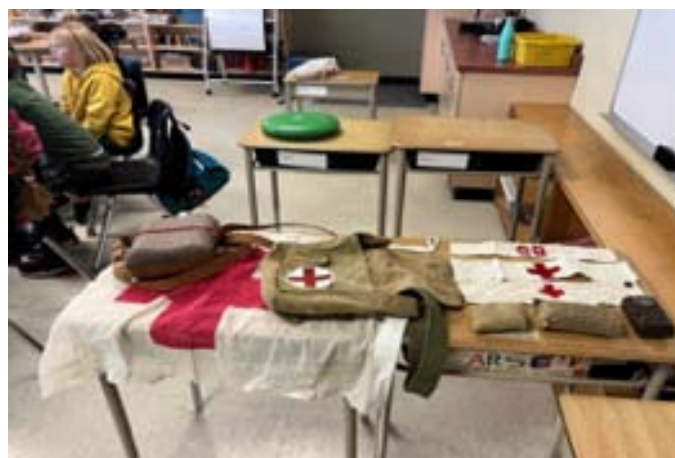

oglądanie, dotykane rekwizytów i zadawanie pytań. Jestem wzruszona i z głębi serca dziękuję Gabrielowi za przekazywanie tak ważnej historii polskiego żołnierza. “Jeżeli my zapomnimy o Nich to niech Bóg zapomni o Nas”.

Na pamiątkę spotkania każdy z uczniów otrzymał naklejki z wizerunkiem żołnierza Wojtka. Te zajęcia zdecydowanie na długo zostaną w ich pamięci. W podziękowaniu za te wspaniałą i żywą lekcję historii pan Gabriel otrzymał własnoręcznie wykonaną i podpisaną przez dzieciaki kartkę, ozdobioną rysunkami ich autorstwa. Serdecznie dziękujemy panu Gabrielowi Tobiaszowi!

Sylwia Stempień – nauczycielka klasy 4/5

Małgorzata Freiburger – członek Komitetu Rodzicielskiego

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE GRUPY 2 ZPwK w HAMILTON

Czas oczekiwania na Boże Narodzenie należy do najpiękniejszych chwil w roku i w ten czas wpisują się Jasełka, szkolne przedstawienia opowiadające o narodzinach Jezusa Chrystusa. W niedzielę, 18 grudnia br. w uroczej, świątecznej scenerii sali bankietowej Domu Związkowego Grupy 2 ZPwK

stroje. W sposób niezwykle sugestywny i emocjonalny przedstawili historię narodzin Jezusa Chrystusa. Piękna scenografia, którą stworzyły nauczycielki Danuta Baldyga i Joanna Tambor podkreślała świąteczną i podniosłą atmosferę. Przedstawienie rozpoczęła tytułowa pastorałka „Jest taki dzień” w

w Hamilton odbyły się Jasełka przygotowane przez grono pedagogiczne Polskiej Szkoły Grupy 2 ZPwK z p. dyrektor Ewą Iwanicką na czele. W przedstawieniu pod tytułem „Jest taki dzień” według scenariusza p. Dyrektor wzięli udział wszyscy uczniowie, przebrani w szkolne oraz przygotowane przez rodziców kostiumy i

wykonaniu uczniów klasy ósmej, a cała incenizacja przeplatana była pięknymi kolędami i pastorałkami przy muzycznym akompaniamencie p. Wiesława Kuta. Świąteczny nastrój udzielał się licznie zgromadzonej publiczności - rodzicom, członkom Grupy 2 i Koła Polek oraz zaproszonym gościom, dlatego wszyscy

chętnie włączali się do wspólnego śpiewania pięknych polskich kolęd, a po zakończonym przedstawieniu młodzi artyści i ich nauczyciele otrzymali w pełni zasłużone gorące brawa. Jasełka dobiegły końca, ale to nie był jeszcze koniec uroczystości. Najmłodszy spoglądali w kierunku wejścia na salę, gdzie miał się pojawić Święty Mikołaj z workiem prezentów i przywitali go z wielkim entuzjazmem i radością. Wszyscy zostali obdarowani upominkami, a potem poczęstowani gorącą

pizzą i pysznymi ciastami przyniesionymi przez rodziców. Warto wspomnieć o pięknej tradycji, która w tej Szkole jest pielęgnowana od lat i której ideą jest pomoc rodzinom tragicznie dotkniętym przez los. To „Dar Serca”, o którym na początku mówiła dyrektor Ewa Iwanicka. Wyjaśniła, że tegoroczna zbiórka pieniężna zostanie przekazana na operację Leosia Kota, który urodził się z jedną krótszą nóżką. Koszty czterech operacji, którym zostanie poddany Leoś,

przerastają możliwości rodziców. Dlatego na stołach zostały umieszczone puszki, do których można było wrzucać dobrowolne datki. Babcia Leosia, Jadwiga, członek Grupy 2 ZPwK z ogromną wdzięcznością i wielkim wzruszeniem przyjęła kwotę \$1200.00 zebraną wśród publiczności. To było niezwykle sobotnie

popołudnie, kiedy w oczekiwaniu na Boże Narodzenie, jak w piosence....”wszyscy wszystkim ślą życzenia”. Bo...„Jest taki dzień, bardzo ciepły, choć grudniowy
Dzień, zwykły dzień, w którym gasną wszelkie spory
Jest taki dzień, w którym radość wita wszystkich
Dzień, który już każdy z nas zna od kołyski.”

Jasełka przygotowali: Ewa Iwanicka, dyrektor Szkoły z nauczycielami: Joanną Tambor, Danutą Baldygą, Moniką Migoń, Zuzią Wołos, Anną Zawadą, Kamilą Suleją i Wiesławem Kutem. Głównym sponsorem

Szkoły są członkowie Grupy 2 i Koło Polek Związku Polaków w Kanadzie.

Teresa Szramek

BOŻE NARODZENIE 2022 w SZKOLE POLSKIEJ IM. JANA PAWŁA II w MONTREALU

Na początku grudnia cała szkoła wzięła udział w tradycyjnej

Nasza szkolna rodzina spotkała się na szkolnej Choince w sobotę 17 grudnia 2022 w audytorium College Beaubois. Uczniowie, nauczyciele, rodzice i rodziny oraz zaproszeni goście całkowicie wypełnili salę. A na scenie uczniowie klasy V i klasy VI przenieśli nas wszystkich w świąteczną atmosferę Jasełek Święta noc. Panie Lidia Pacak i Danuta Wróbel opracowały scenariusz, przygotowały scenografię i wyreżyserowały przedstawienie. Wiele kostiumów zostało wypożyczone z parafii św. Jana Pawła II a szopka została zbudowana przez panów Mariusza i Patricka Lubczyńskich. W Jasełkach wystąpili również kolędnicy – czyli uczniowie starszych klas. Każda klasa miała swoją kolędę do zaśpiewania jako muzyczną ilustrację do jasełkowej „akcji na scenie”. Tu dodam, że razem z kolędnikami widownia śpiewała kolędy również... I zrobiło się naprawdę świątecznie.

akcji “kartki świąteczne malowane sercem”. W tym roku 120 własnoręcznie przygotowanych przez uczniów kartek zostało przekazanych weteranom ze Związku Weteranów Polskich im. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz pensjonariuszom Domu Seniora Instytutu Dobroczynności im. Marii Curie Skłodowskiej.

Przesyłamy też wszystkim naszym siostrzynom polonijnym szkołom w Kanadzie serdeczne życzenia: pomyślnego roku 2023!

Jasełka Święta noc będziemy długo pamiętali. Były dopracowane w każdym szczególe i zrealizowane perfekcyjnie!

W czasie Świąt wszyscy wszystkim składają życzenia. Tak też było u nas. Życzenia świąteczne skierowali do uczniów i wszystkich obecnych: pani Maria Palczak – prezes KPK okręg Quebec, pani Lidia Pacak – prezes Polskiej Rady Szkolnej, pan Dariusz Wiśniewski – konsul generalny RP, pan Jan Szwejkowski – reprezentujący Związek Weteranów Polskich.

Zostały wręczone medale KEN długoletnim nauczycielkom naszej szkoły paniom Alinie Kapuścińskiej, Jolancie Mamoń i Alinie Szędzioł. Na zakończenie części spotkania świątecznego w sali teatralnej grupa Tatry przedstawiła dynamiczny i kolorowy popis przygotowany pod kierunkiem pani Krystyny Jędrzejowskiej.

... Ale niespodziewanie jeszcze w audytorium odwiedził nas specjalny gość jakże oczekiwany przez wszystkie dzieci. W czerwonym stroju, z

białą brodą i dzwonkiem w ręku wkroczył na scenę Mikołaj witany gromkimi brawami. Zasiadł na fotelu tuż koło choinki i uczniowie klasami mogli się z nim spotkać. Mikołaj przygotował dla każdego upominek. Zrobiono pamiątkowe zdjęcia.

Goście, rodzice i uczniowie przeszli do kafeterii. W pięknie udekorowanej sali czekały świąteczne stoły. Ojciec Piotr Miodek, proboszcz parafii św. Jana Pawła II, odmówił modlitwę i pobłogosławił opłatki. Tradycyjnie przełamaliśmy się opłatkiem dało wszystkim poczucie, że jesteśmy jedną dużą szkolną rodziną!

Tak rozpoczęliśmy w tym roku świąteczny czas. I oby Święta Bożego Narodzenia przyniosły w darze Nowy Rok 2023 dobry i pomyślny dla każdego z nas, dla naszych rodzin, dla naszych szkół

polonijnych i dla całego świata.

*Tekst: Teresa Sobl
Zdjęcia: Kazimierz Miernik*

KONCERT BOŻONARODZENIOWY POLSKA SZKOŁA IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W EDMONTON

„...Święty Jan Paweł II powiedział „Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to kim jest, nie przez to co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi...”

Jest to okres, w którym tradycja łączy się ze współczesnością, w pamięci odżywają zapamiętane z dzieciństwa świąteczne zwyczaje. Boże Narodzenie to czas, kiedy wszyscy dajemy się ponieść atmosferze pełnej duchowych wzruszeń, ciepła i harmonii.

17-ty grudzień niewątpliwie na długo pozostanie w pamięci naszej szkolnej społeczności. Już od

samego rana wyczuwało się, że ten dzień będzie się różnił od innych... Trwały jeszcze ostatnie próby, dekorowano salę koncertową, ustawiano krzesła i pięknie ubraną choinkę. O godzinie 10.30 nadszedł czas... magiczny, nastrojowy i niezapomniany – Koncert Bożonarodzeniowy.

Uczniowie naszej szkoły zaprezentowali licznie przybyłym gościom koncert kolęd, piosenek świątecznych i pastorałek. Publiczność podziwiała występy indywidualne i grupowe.

Klasy występowały według autorskiego scenariusza Pani Violety Stryjski, która była również prowadzącą Koncert Bożonarodzeniowy. Uczniowie z klasy 9-tej której wychowawczynią jest Pani Basia Naletlich, zaśpiewali piosenkę Czerwonych Gitar pt. „Jest taki dzień” oraz kolędę „Wśród nocnej ciszy” i pastorałkę od „Serca do ucha”. Przeczytali nam również krótkie wiersze o tematyce Bożonarodzeniowej. Następnie klasa 6-ta, pod kierownictwem Pana Sylwestera Furtak przedstawiała swój

program. Klasa 0 wraz z wychowawczynią Panią Alicją Pozerek zaprezentowała piosenkę pod tytułem „To Mikołaj, To Mikołaj”.

Najmłodszy w naszej szkolnej rodzinie „Przedszkolaki” wraz z wychowawczynią Panią Bogusią Wójcik przygotowali piosenkę pod tytułem „My jesteśmy choineczki, raz, dwa, trzy”. Wierszyki o opłatku zaprezentowali uczniowie klasy 7-ej, której wychowawcą jest Pan Krzysztof Nikściń. Wspólny występ klas 4 i 5-tej pod kierunkiem Pani Kamili Rutkowskiej oraz Pani Sylvii Pozerek to „Taniec śnieżynek”

- taniec z szarfami oraz piosenka pt. „To nasze Święta”. Klasa 5 przygotowała również „Życzenia od serca” i wiersze/ życzenia świąteczne napisane przez uczniów.

Uczniowie klasy 1-ej, której wychowawczynią jest Pani Joasia Deomic zaśpiewali świąteczną piosenkę o gwiazdce. Wspólny występ klas 2, 3 oraz specjalistycznej, których wychowawczyniami są Panie Bożena Gaciąg, Pani Monika Jurkiewicz oraz Pani Monika Romanik to piosenki pod tytułem „Elfy”, „Świąteczne Pierniczki”. Zakończyli swój występ tańcem pod tytułem „Świąteczne dzwoneczki”.

Na koniec uczniowie z klasy 10-tej, 11-tej, 12-tej, której wychowawczynią jest Pani Violeta Stryjski zaprezentowali program pod tytułem „Są takie chwile w grudniowa noc”. Słowo o

zwyczajach świątecznych oraz życzenia świąteczne dopełniły całości.

Podczas Koncertu mieliśmy przyjemność gościć przyjaciół naszej szkoły, osoby prywatne i organizacje: John Szumlas - Honorowy Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Edmonton; Janusz

Tomczak - Kongres Polonii Kanadyjskiej (prezes);
 Andrzej Makarewicz - Towarzystwo Polskich
 Weteranów (prezes); Maryla Hasek - Towarzystwo
 Polsko Kanadyjskie (prezes);
 Marianna Kwiatkowska - Klub
 Seniorów 2004 (prezes); Lila
 Futerska - Polski Klub Męski
 (prezes); Jadwiga Skowrońska
 - Federacja polek Ogniwo Nr 3
 (vice prezes); Kazimierz Zięba
 - Rycerze Kolumba (zastępca
 G K); Władysław Szwender
 Jr - Stowarzyszenie Polskich
 Kombatantów (I - vice prezes);
 Irena Halat - Klub Seniorów
 „biały Orzeł” (członek zarządu);
 Bogdan Konikowski - Towarzystwo Kultury Polskiej

(prezes); Siostra Rafała - Służebniczka
 Najświętszej Marii Panny; Małgorzata
 Radziwon - Związek Nauczycielstwa
 Polskiego Oddział Edmonton (skarbnik);
 Katarzyna Hrehoruk - była skarbniczka
 Komitetu Rodzicielskiego; Małgorzata
 Przybyła - była przewodnicząca
 Komitetu Rodzicielskiego;
 Greta Derus, Kongres Polonii
 Kanadyjskiej Okręg Alberta (prezes).
 Przybyli goście wcielili się w role
 Świętego Mikołaja wręczając czeki na
 potrzeby działalności naszej szkoły. My,
 nauczyciele, uczniowie i ich rodzice dziękujemy
 za każdy otrzymany grosz z całego serca!!!

Mimo ponad dwugodzinnego koncertu publiczność
 dzielnie dotrwała do końca z entuzjazmem
 oklaskując każdy kolejny występ. Pochlebne opinie
 pojawiające się na gorąco zaraz po koncercie były
 najlepszą nagrodą za trud włożony przez uczniów
 i wychowawców w przygotowanie tego wielkiego
 przedsięwzięcia.

Monika Jurkiewicz

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W GUELPH

Polska Szkoła im. Mikołaja Kopernika w Guelph od wielu lat aktywnie włącza się w życie miejscowej Polonii. W tym roku szkolnym zostały utworzone dwie klasy, jednak z każdym rokiem liczba uczniów niestety spada.

Pomimo tego, po dwóch latach przerwy spowodowanej pandemią, udało nam się po raz kolejny przygotować jasełka, które zostały wystawione w czasie spotkania opłatkowego księdza proboszcza Wiesława Berdowicza i parafian z Sacred Heart Church w Guelph. Spotkanie odbyło się 22 stycznia 2023 roku w sali gimnastycznej Sacred Heart Catholic School w Guelph.

Scenariusz jasełek został napisany specjalnie na tę okazję przez panią Beatę Gonczar, nauczycielkę ze Szkoły Polskiej i nosił tytuł: „Dlaczego przy żłobie był wół i osioł?”

Odgrywane przez dzieci postacie zwierzęce reprezentowały wady i przywary ludzkie, takie jak: pycha (Paw), próżność, duma, nieuczciwość (Lis), niedyskrecja (Kura), awanturnictwo (Lew). Wół i Osioł w tym przypadku to symbole uczciwości, pracowitości, pokory i cichości. Właśnie te zwierzęta towarzyszyły Panu Jezusowi w stajence, ponieważ nie uważały się za lepsze od innych.

-“Posłuchajcie moi mili wróżki cennej rady,

Pracowitość i pokora to są cenne dary.” - doradzała wszystkim słuchaczom dobra Wróżka. Oczywiście przy żłobku nie mogło zabraknąć Św. Józefa, Matki Boskiej i aniołów, granych przez naszych najmłodszych uczniów. Pojawili się także “niespodziewani goście” czyli trzy małe diabełki, których nieokiełznane temperamenty próbował kontrolować jeden duży i odpowiedzialny anioł.

Tegoroczne jasełka nie byłyby aż tak wielkim sukcesem, gdyby nie pomoc naszych byłych uczniów, absolwentów Szkoły Polskiej w Guelph. Artur, Kayla, Karol, Antonia, Ola, Oliwia i Stefan

wcielili się w role narratorów, komentowali to, co działo się na scenie, oceniali postępowanie bohaterów zwierzęcych i doradzali, jak postępować w życiu, by dostąpić zaszczytu przebywania w towarzystwie Boga, np.:

“ Człowiek pyszny nie umie przyznać, że jest wyłącznie stworzeniem zależnym od Boga, siebie postrzega za pana swego losu i uznaje się za lepszego od innych ludzi”- powiedziała Kayla.

Ola Kuzyk, oprócz tego że wcieliła się w rolę Wróżki, zaśpiewała kilka kolęd. Swoim wspaniałym głosem oczarowała wszystkich słuchaczy i zebrała gromkie brawa. Akompaniował jej pan Tomasz Jachimowicz, organista z parafii Sacred Heart Church w Guelph, który zawsze wspierał nas w trakcie przygotowań do jasełek. Pan Tomasz zapewnił również nagłośnienie sali. Zebrani goście chętnie włączyli się do wspólnego śpiewania znanych im kolęd.

Lecz to nie był koniec widowiska, ponieważ:

“ (...) jeszcze jedna rzecz się wydarzyła. Chce nam przypomnieć Boża Dziecina, że Babcia i Dziadek dziś swe święto mają i na życzenia od wnuków czekają”.

sponsor, pani Beata Różańska. Dzieci zostały poczęstowane też sokami i napojami.

Proboszcz Parafii Sacred Heart Church - Wiesław Berdowicz złożył zgromadzonym parafianom życzenia noworoczne. Wszyscy podzielili się opłatkiem i wspólnie pomodlili.

Pani Beata Różańska z Pixelate Image Photography w trakcie jasełek zrobiła przepiękne zdjęcia. Dzięki nim będziemy mogli udokumentować działalność Szkoły, pochwalić się naszą pracą i osiągnięciami, a na pewno powrócić wspomnieniami do tych wspaniałych chwil.

Zebraliśmy bardzo dobre opinie dotyczące jasełek, uczestnicy spotkania

Na przodzie sceny stanęły wybrane dzieci i złożyły wierszowane życzenia wszystkim zgromadzonym babciom i dziadkom. W ten sposób uczciliśmy tak ważne święta w Polsce, jakimi są Dzień Babci i Dzień Dziadka. Dzień naszych jasełek akurat był Dniem Dziadka.

Dekoracje i kostiumy do widowiska wykonała według własnego pomysłu Renata Skomial, także nauczycielka Szkoły Polskiej. Kostium Kury został zrobiony specjalnie dla Amelki przez jej brata. Wykorzystaliśmy również elementy dekoracji i strojów z lat poprzednich oraz własne prywatne ozdoby.

Bezinteresownie pomogli nam też parafianie z Sacred Heart Church, używając różnych elementów scenografii. Po zakończeniu przedstawienia wszyscy występujący zostali poczęstowani gorącą pizzą, która ufundowała nasza

byli zachwyceni widowiskiem, a rodzice i dziadkowie pękali z dumy widząc swoje pociechy na scenie.

*Renata Skomial
Nauczyciel w Polskiej
Szkołe im. Mikołaja
Kopernika w Guelph*

BOŻONARODZENIOWY KONCERT W POLSKIEJ SZKOLE IM. M. KONOPNICKIEJ W OAKVILLE

gronie/uczniowie, rodzice, zaproszeni goście.

10 grudnia w sobotę 2022 roku w naszej szkole odbył się Koncert Bożonarodzeniowy. Cała szkolna bracia uczniowska pod kierunkiem nauczycieli przygotowywała się do tego wyjątkowego dnia przez kilka tygodni. Kiedy nadszedł ten wyczekiwany Dzień wszyscy byli podekscytowani. Uczniowie klas starszych przedstawili Tradycje Świąt

Po długiej przerwie spowodowanej Pandemią-COVID19 z radością powróciliśmy do nauczania w polskiej szkole.

Zaraz na początku roku szkolnego przystąpiliśmy do planowania Uroczystości choinkowej w szerszym

Bożego Narodzenia z piękną recytacją bożonarodzeniowych i noworocznych wierszy.

Natomiast uczniowie klas młodszych recytowali wiersze i śpiewali piękne koledy, pastoralki i piosenki.

Na zakończenie panie nauczycielki zaspiewały pastoralkę „JEST TAKI DZIEŃ” Seweryna Krajewskiego. Cała

następujące słowa PIESNI: „Malenki, Kochany, Najmniejszy, Z Betlejem, Z Ołtarzy, Z Oplatka, Malenki A Przeciez, Największy, Odwieczny, Najbardziej, Współczesny”.

Bardzo chciałam podziękować wszystkim Paniom nauczycielkom za wspaniałe przygotowanie tej uroczystości. Pani Krystynie Sowinskiej, Pani Dorocie Wilk, Pani Marii Lesniak i Victorii Wilk. A także Panu Darkowi Sowinskiemu, który zadbał o dobre nagłośnienie i wszystkim wolontariuszom, którzy z wielką ochotą nam pomagali.

Krystyna Haduch

widownia wtórowała refren. Kulminacyjnym punktem programu bożonarodzeniowego, najbardziej chyba oczekiwanym przez wszystkich uczniów było przybycie Świętego Mikołaja z dużym workiem prezentów. Uczniowie przywitani Go piosenką i gromkimi oklaskami.

Świąteczna atmosfera udzieliła się w pełni wszystkim obecnym na tej uroczystości a składanie sobie nawzajem życzeń było jedynie ich dopełnieniem.

A w pamięci zabraliśmy do naszych domów

„DAJ NAM BOŻE DZIECIĘ POKÓJ NA TYM ŚWIECIE” – KONCERT ŚWIĄTECZNY W SOBOTNIEJ POLSKIEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. M. KOPERNIKA W MISSISSAUDZIE

Po kilkuletniej przerwie, znowu możliwe było spotkanie rodziców, dziadków, przyjaciół Polskiej Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Mississaudzie na tradycyjnym koncercie bożonarodzeniowym, który odbył się w sobotę, 11 grudnia 2022 r. Tytuł programu to nawiązanie do obecnej sytuacji na wschód od granic Polski i na całym świecie.

„Jednoczymy się ze wszystkimi,

nauki języka polskiego i poprowadził modlitwę, głos zabrali uczniowie klas przedszkolnych, drugiej, czwartej, szóstej i ósmej. Dla wielu była to pierwsza prezentacja na scenie. Największe emocje widać było wśród publiczności. Rodzice, dziadkowie a nawet uczniowie oglądający, milkli, gdy rozległ się śpiew.

Była też niespodzianka - po raz pierwszy w dziejach szkoły nauczyciele, przy wsparciu rodziców z zespołu „Sokoły”, wyśpiewali świąteczne przesłanie.

którzy cierpią przez wojny. Myślimy o dzieciach, naszych rówieśnikach - jakie oni będą mieli święta? Chcemy świata, gdzie jest pokój, miłość i szacunek” - mówili prowadzący.

Po części oficjalnej, w której Pani Konsul Sylwia Czerwińska oceniła szkołę na piątkę z plusem, o. Marcin Serwin OMI z parafii św. Maksymiliana Kolbe - dawny uczeń tej szkoły, powiedział o zaletach

zadbali o piękne stroje dzieci, a także wsparli głosem i tańcem oraz pomogli w dekoracji i nagłośnieniu; dzięki godzinom spędzonym przez nauczycieli na przygotowaniu dekoracji; dzięki bezcennej pomocy przyjaciela szkoły p. Andrzeja Kumora z gazety i telewizji

Koncert zakończył się spontanicznym odśpiewaniem „a capella” kolędy „Pójdźmy wszyscy do stajenki” przez ponad 500 osób.

Dzięki pomocy rodziców, którzy

internetowej „Goniec”, koncert pozostanie na długo w pamięci uczniów i ich rodzin.

Joanna Gadomska

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE IM. GEN. J. HALLERA PRZY KONSULACIE GENERALNYM RP W TORONTO

Święta Bożego Narodzenia to czas, z którym wiąże się wiele zwyczajów i tradycji. Jedną z nich są jasełka, przedstawienie przenoszące nas w odległe czasy, kiedy w Betlejem narodził się Zbawiciel. Jasełka w Szkole Polskiej im.gen.J.Hallera od lat są tradycją i przygotowywane są z wielkim rozmachem. W tym roku przedstawienie jasełkowe przygotowała klasa 2 SP pod opieką pani Moniki Krasna. Mali artyści wprowadzili w świąteczną atmosferę wszystkich zebranych na akademii - uczniów, rodziców i nauczycieli.

Po przedstawieniu, odbyły się spotkania wigilijne w poszczególnych klasach. Konferansjerami spotkania byli przewodniczący Samorządu Uczniowskiego: Natalia Stawarz i Kazimierz Knapczyk.

Sylwia Krupa

Uroku inscenizacji dodały kolędy i pastoralki oraz przepiękna dekoracja przygotowana przez rodziców, które napełniły wszystkich świąteczną radością i sprawiły, że każdy mógł poczuć atmosferę świąt. Dyrektor szkoły, pani Sylwia Krupa złożyła wszystkim świąteczne życzenia i podziękowała za przygotowanie wzruszającej uroczystości.

BOŻONARODZENIOWY KONCERT W TORONTO Z UDZIAŁEM UCZNIÓW SZKOŁY POLSKIEJ IM. GEN. J. HALLERA PRZY KONSULACIE GENERALNYM RP W TORONTO

15 stycznia, br. w kościele św. Kazimierza na Roncesvalles Ave., miał miejsce niepowtarzalny koncert bożonarodzeniowy pt. “Bóg się rodzi”, w którym wystąpił chór Novi Singers i orkiestra kameralna Toronto Sinfonietta pod dyrekcją maestro Macieja Jaśkiewicza oraz uczniowie ze Szkoły Polskiej im. gen. J. Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto. Zebranych powitał ksiądz Zbigniew Halemba. Całość koncertu

przeplatana była wzruszającą recytacją wierszy bożonarodzeniowych, w wykonaniu: Natalii Stawarz, Kai Lach, Sophie Skolarczyk, Kazimierza Knapczyka i wspólnym śpiewaniem kolęd.

Uczniowie przygotowywali się pod opieką dyrektor Szkoły, pani Sylwii Krupy i nauczycielki języka polskiego pani Edyty Budz.

Sylwia Krupa

Koncert pod Patronatem Honorowym Konsulatu Generalnego RP w Toronto.

JASEŁKA W POLSKIEJ SZKOLE IM. ST. STASZICA W LONDON

Dnia 28 stycznia 2023 r. dzieci Polskiej Szkoły im. St. Staszica pod kierownictwem sióstr Urszulanek, siostry Kingi Lewickiej i Urszuli Bruzik przedstawiły tradycyjne Jasełka w sali parafialnej naszego kościoła Matki Boskiej Częstochowskiej. Po dwóch latach przerwy było to duże wydarzenie w naszej szkolnej i parafialnej społeczności.

Zbiegło się ono z jeszcze jedną niezwykle ważną uroczystością – 88 urodzinami Siostry Kingi Lewickiej, która przypadały właśnie w tym dniu. Dziękujemy Siostrze Kingo za wspaniałą pracę z dziećmi i młodzieżą naszej londyńskiej Polonii.

Ewa Moczarska

BAL KARNAWAŁOWY – „W ŚWIECIE BAJEK, BAŚNI I LEGEND”

Karnawał to czas przepiękny muzyką i zabawą i w związku z tym, 28 stycznia, br. W Szkole Polskiej im. Gen. J. Hallera w Toronto, odbył się BAL KARNAWAŁOWY zorganizowany dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej. Tego dnia w szkole można spotkać było wróżki, królewny, piratów, rycerzy, policjantów, strażaków i wiele, wiele innych ciekawych postaci z bajek, baśni i przedstawicieli wymarzonych profesji.

Bał był wesołą, spontaniczną zabawą, podczas której nie zabrakło licznych konkursów, zagadek i zabaw muzycznych.

Wszystkie dzieci wspaniale się bawiły – czego dowodem są zdjęcia.

WIERSZE NADEŚLANE DO REDAKCJI ”MYŚLI”

„Jeśli zapomnę o nich, Ty Boże na niebie,
zapomnij o mnie”

Adam Mickiewicz

DZIESIĄTY LUTY

Dziesiąty Luty.
Pamiętna data – Znów nie będę spała,
Bo się nie godzi, bym nie pamiętała
Dnia, w którym kolby w drzwi załomotały
I bez wyroku na zsyłkę skazały.
Na poniewierkę i na los tułaczy,
Gdzie serce ścisnął, niemy ból rozpaczy.
Jak mam zapomnieć?
Obskurne, zimne, bydlęce wagony,
W których ściśnięty stał tłum przerażony.
I ten kół stukot po szynach miarowy,
Kołała w uszach, jak marsz pogrzebowy.
Nieludzka podróż do niehumanitarnej ziemi,
Zadana łapą wrażej epidemii.

Jak mam zapomnieć?
Nędzne ziemianki, zamrożone ciała,
Wicher wyjący, jak hiena zgłodniała.
Wszy, karaluchy, pluskwy i komary,
Głód i cierpienie, katorga bez miary.
Bezkresną pustkę, gorzkie łzy sieroco,
Przy konających nieprzespane noce.
Jak mam zapomnieć?
„Serdeczna Matko! Do Ciebie wołamy!
Zlituj się, zlituj, niech się nie tułamy”
Tak śpiewaliśmy na każdym pogrzebie,
A co dzień gasła czyjaś gwiazda w niebie.
Tylko nadzieja zgasić się nie dała,
Tym, co wciąż trwali siły dodawała.

Dziesiąty Luty!
Lat siedemdziesiąt już dziś upłynęło,
Od czasu kiedy tamto się zaczęło,
Od bezsilności i od zniewolenia.
Czy ta tragedia jest do wybaczenia?
Serce wybaczy, pamięć nie zapomni

Tych co zginęli i tych co niezłomni.
Dziesiąty Luty!
Lat siedemdziesiąt, a pamięć pamięta
Baty i cięgi, okowy i pęta.
Słów Mickiewicza użyć tu przystoi
-Gdy śmierć męczeńska, to czas ran nie goi-
A jak ich moja pamięć już pogrzebie,
„Zapomnij o mnie. Ty Boże na niebie”.

(Sybirakom w 70-tą rocznicę pierwszych wywózek
na Wschód)

10 lutego 2010r. Wanda Bogusz Toronto

Henryk Liszkiewicz

POSTĘP

BIAŁO-CZERWONA

pytasz
dlaczego jest taka skromna
dlaczego ma tylko dwie barwy
i czemu
nie ma na niej
choćby odrobiny
zieleni albo błękitu

bo widzisz
długo
bardzo długo
zapisywaliśmy ją
tylko łzami i krwią
a często tylko krwią

potem krew spłynęła w dół

THE WHITE AND RED

You are asking
why it is so humble
why it has only two colours
and why
there is not even a hint
of green and blue

Because you see
for a long
very long time
it has been written
in tears and blood
sometimes only blood

then the blood flowed down

pod Cheroneą trafiła mnie włócznia
na polach Grunwaldu strzała
a pod Waterloo kula z muszkietu

pod Verdun był to pocisk artyleryjski
na Atlantyku torpeda
a w Mariupolu rakieta powietrze - ziemia

pewnie masz więc rację
mówiąc że
świat ciągle idzie do przodu

na każdej wojnie zabijają mnie przecież inaczej

coraz szybciej
coraz sprawniej
coraz nowocześniej

Henryk Liszkiewicz - poeta, prozaik. Autor zbioru wierszy „W sprawie czerni” (Kraków 2002). Mieszka w Pile.

MEDAL KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ DLA MARII SMUGA

W Konsulacie Generalnym RP w Toronto Pani Konsul Generalna Magdalena Pszczółkowska wręczyła naszej koleżance Marii Smudze Medal Komisji Edukacji Narodowej nadany przez Ministra Edukacji i Nauki. Maria przed 25 lat pracowała jako nauczycielka, a następnie jako dyrektor Szkoły Polskiej im. M. Konopnickiej w St. Catharines. Wcześniej przez 20 lat była także nauczycielką w Polsce. Dziękujemy Pani Konsul

Zarząd Główny ZNPwK oraz nauczyciele zrzeszeni w Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie serdecznie GRATULUJĄ Ci Mario, dziękują za Twoją oddaną pracę oraz życzą Ci dużo zdrowia i samych radosnych dni.

GRATULACJE!!!!!!

NASZA JUBILATKA - WANDA ANNA GRYGUĆ SKOŃCZYŁA 100 LAT

Wanda Gryguć to niezwykle zasłużona dla polonijnego szkolnictwa nauczycielka, autorka podręczników do nauki języka polskiego, które służyły kolejnym pokoleniom uczniów uczęszczających do polskich szkół w Kanadzie w latach, kiedy zdobywanie czy sprowadzenie z Polski jakichkolwiek pomocy było niemożliwe. Pani Wanda przez prawie 40 lat pracowała jako nauczycielka języka polskiego w Polskiej Szkole przy Parafii Św. Kazimierza w Toronto. Była aktywną działaczką Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie, pełniąc w nim szerego ważnych funkcji. Urodziła się 16 lutego 1923 roku w małej wsi Grauzyszki (obecnie Białoruś) blisko granicy z Litwą. Była najmłodsza z dziewięciorga dzieci (7 siostr i 1 brat) urodzonych i wychowanych przez Gedymina i Katarzynę Suchwałło. Jej dziadkowie ze strony ojca pochodzili z dwóch małych leżących blisko siebie wiosek: dziadek z Ludy, a babcia z Pobolewszczyzna. Jej dziadkowie ze strony babki to Jan i Helena Bizukoń. Na początku II wojny światowej tereny skąd pochodziła (gdzie mieszkała) Wanda zajęli Rosjanie. W 1946 roku rodzina Suchwałło została ewakuowana do Ełku leżącego w północno-wschodnim obszarze Polski

zwanym Mazury. Ostatecznie rodzina zamieszkała w urokliwej, położonej nad jeziorem wiosce Wydminy. Tam Wanda poznała Edwarda Grygucia, przystojnego, charyzmatycznego młodego mężczyznę

z ciemnymi kręconymi włosami, którego rodzina mieszkała w pobliskim mieście Skustele. Wkrótce w listopadzie 1947 roku cała wioska uczestniczyła w ich trwającym kilka dni weselu. W 1948 roku z pomocą akuszerki Wanda urodziła swojego pierwszego syna Tadeusza. Wkrótce przyszli na świat kolejni synowie Janusz i Juliusz. Teraz miała „czterech chłopców” do opieki. Wanda pochodziła z muzycznej rodziny. Jej ojciec Gedymin był nauczycielem muzyki, grał na kilku instrumentach między innymi na organach w miejscowym kościele gdzie Wanda śpiewała w chórze jako pierwszy sopran. Po wojnie najstarsza siostra Franciszka (Niusia) wyszła za mąż i zamieszkała w Kanadzie w Toronto. Franciszka sponsorowała młodszą siostrę Gienie i jej męża, aby dołączyli do niej w Kanadzie. Gienia i Olek wiedząc że nie będą mogli mieć dzieci w akcie miłości przekazali

Pani Wanda ukrywała swój sekret. Gdy była już na emeryturze podczas jednego z wielkanocnych spotkań rodzinnych poinformowała bliskich, że nie urodziła się w 1927 jak podawała, ale w 1923 roku. Stało się tak wtedy, gdy Niemcy napadli na jej miasto i rozpoczęli aresztowania wszystkich powyżej 16 roku życia. Udało się wtedy w miejscowym kościele zmienić w metryce Wandy rok urodzenia na 1927, ratując w ten sposób “12 -latkę”.

Przez 55 lat Wanda i Edward Gryguciowie byli szczęśliwym małżeństwem, aż do roku 2002, kiedy po krótkiej chorobie Edward zmarł. W 2010 roku Pani Wanda

Gryguć zamieszkała w Domu Seniora Wawel Villa, gdzie mieszka do tej pory. Bardzo szybko włączyła się w codzienne życie domu. Śpiewała w chórze, występowała w przedstawieniach, brała czynny udział w różnych zajęciach. Pani Wanda uważa, że sekret Jej długowieczności to miłość Jej trzech synów, sześciorga wnucząt i sześciorga prawnucząt.

W dniu 16 lutego 2023 roku Pani Wanda Gryguć obchodziła swoje Setne Urodziny. Z tej okazji otrzymała mnóstwo życzeń, w wśród nich także od Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie. W imieniu wszystkich nauczycieli polonijnych najserdeczniejsze życzenia złożyły Szanownej Jubilatce wiceprezes ZG ZNPwK, Teresa Szramek i sekretarz finansowa ZG ZNPwK, Dorota Wilk, wręczając Jej piękny bukiet kwiatów. To było niezwykle mile i radosne spotkanie, a Pani Wandzia gorąco dziękowała za odwiedziny, za pamięć i cudne kwiaty. (T.S)

dokumenty dotyczące sponsorowania Wandzie i jej całej rodzinie. W maju 1959 roku Gryguciowie zapakowali swój dobytek na wóz konny i pojechali na najbliższą stację kolejową, skąd pociągiem dojechali do Gdyni a potem statkiem “Stefan Batory” dopłynęli do Montrealu. W Kanadzie zamieszkali w domu siostry Niusi. Przez krótki okres czasu Wanda pracowała jako nauczycielka w przedszkolu, a od 1960 roku do 1991 jako administratorka kościoła im. Św. Kazimierza w Toronto. Jednocześnie była szanowaną i bardzo lubianą nauczycielką w Polskiej Szkole przy kościele Św. Kazimierza. Pisała podręczniki i ćwiczenia do nauki gramatyki języka polskiego. Pani Gryguć była rozpoznawalną osobą. Nie zdarzało się, aby podczas spacerów po ulicy Roncesvalles Wanda nie była kilkakrotnie zatrzymywana i pozdrawiana przez swoich uczniów. Często były to dwie generacje z tej samej rodziny. W 1994 roku przeszła na emeryturę. Przez 51 lat Wanda śpiewała w chórze “Melodia” jako pierwszy sopran. Wiele lat

Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział Mississauga,
Konsulat Generalny RP w Toronto
oraz Polskie Centrum Kultury im. Jana Pawła II w Mississaudze
serdecznie zapraszają dzieci i młodzież polonijną

I KONKURS PIOSENKI

BURSZTYNOWE NUTY

DO 30 KWIETNIA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ ONLINE

28 MAJA

PRZESŁUCHANIA FINALISTÓW

28 MAJA

KONCERT LAUREATÓW
I WRĘCZENIE NAGRÓD

SZCZEGÓŁY W REGULAMINIE

email : konkurspiosenki.ZNP@gmail.com

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Toronto

Oddział Mississauga

POLSKIE
CENTRUM
KULTURY
im. Jana Pawła II

Our Wonderful Christmas

Merry Christmas

Merry Christmas

